

toekomst, enwoordige rent God ede bur naar zijn, de beste En dit nu eisch, om Gods reke-behoud aan

er van ons.

erking van eenlijk- en verwak- den toe daardoor de Gerefor- enbaring menscheijke

er het maat- rokken be- en wet- leven, weor als tot den

ijkbaar zelf medebracht.

erder, „voor oeing hier- en deze oodwendige zullen zich keer met de wetenschap- ant is linder- wijzing van n“.

oet geschie- niet gezegd, oe van dit uit sociaal e werkelijk gevaar van p dit gebied

Chiliasme.

W. Ginst:

uctor.

decrearen H. un ernstige asme of het r onder de n opvatting.

zelf ver- r aan Hem

itverko- diezing: hij zijn eigen dat hij zelf t aan Judas das zet hij, a zijn men- wilskracht, „Heb ik u verk, twaalf om bij het

e gegeve- it van ver- a wat Hem onder den Gods welbe- t het zwij-

1

enomene. t aan Judas hem is, en der het zui- tige, prach- s zijn plicht in hem af weer vast e hoogtezon e bestraling naar — als mensch Jezus n, maar dan e aan hem

f. oord doen

, dan anders alle kranke alle dingen K. S.

van de men- roedschappen“.

behalve natuurlijk bij hen, die de voorlichting van de eminente mannen niet begeeren, en liever zich zelve een weg banen.

Schreef ik in het vorige nummer van onze Kerkbode, dat ik niet wist of na 1873 door de Synode der Gescheiden Kerken nog over de leer van het Duizendjarig Rijk is gehandeld, ik heb na dien tijd bemerkt, dat er in 1877 op de Synode te Dordrecht bij vernieuwing over gesproken is.

Hoe weinig vastheid en eenheid van gedachte er toen nog heerschte, laten de Handelingen der Synode duidelijk uitkomen.

Vooranstaande en hooggeachte mannen hielden er ernstig verschil over.

Wij lezen bij Art. 29: De president stelt nu aan de orde punt A van de Agenda: De Synode geve een nadere verklaring van art. 2 der Synodale Bepalingen, betreffende de zichtbare, lichamelijke wederkomst van Christus om 1000 jaren op aarde te regeren. (N-Brabant.)

De gedachtenwisseling over dit punt neemt bijna al den tijd dezer zitting in beslag. Met warmte en helderheid spreken vele broeders over deze teedere zaak. Geen enkele stem wordt gehoord tot verdediging van het gevoelen der persoonlijke wederkomst des Heeren om lichamelijk 1000 jaren op aarde te regeren. De onderscheiden gedachten, door de praesideerende leden, de afgevaardigden der Buitenk. Kerken en vele leden der Synode uitgesproken, komen in hare eenheid en verscheidenheid of wel verschil hierop neder.

En dan wordt er drieërlei gevoelen voorgegeven, waarvan men ik, toch niet gezegd kan worden, dat geen enkele stem het Chiliasme verdedigde. Een van deze gevoelens nadert heel sterk de leer van het Chiliasme. Eenige broeders, zoo lezen wij, gaan verder dan de vorigen. Zij oordeelen n.l. dat de Belijdenis der Geref. Kerk op dit punt behoort te worden aangevuld. Zij verwachten treffende openbaringen des Heeren, voor Zijn komst ten oordeel, al kunnen zij de wijze hoe niet verklaren, daar de gebeurtenissen zelve eerst de rechte verklaring der Profetieën geven. Er staat toch in de Schrift nog al een en ander aangaande de toekomst des Heeren, dat in de Belijdenis niet is opgenomen; o.a. Openb. 20:6: Zij zullen met Hem heerschen duizend jaren. Zij zouden niet gaarne uitspreken, dat Christus niet lichamelijk wederkomen zal vóór den oordeelsdag. Ook is het de vraag — merkt een der Buitenk. afgevaardigden aan — of de jongste dag een dag van 24 uren wezen zal, dan of wij aan een tijdperk hebben te denken; of de levenden en dooden tegelijk dan of zij na elkander geoordeeld zullen worden? Over al deze punten bestaat verschil van gevoelen, ook tusschen de meest rechtzinnige en godzalige leeraars en leden. Zij zouden daarom niet gaarne broeders, die in de leer der soevereine genade ter dege zuiver zijn en dus alle grondwaa- ben des Christendoms en het kenmerkend-gerefor- meerde van harte gelooven en helder prediken, om hun gevoelens aangaande de toekomst des Heeren als onrechtzinnig en onbijbelsch veroordeelen en be- moeijelen. Zij dringen er op aan, dat de Synode trachte te komen tot aanvulling der Belijdenis op dit punt en al vast de studie der Profetieën en de openbaarmaking der resultaten vrij late en daartoe vooral Leeraars en Ouderlingen opwekke.

Het einde van de besprekingen was, dat er gestemd werd over de vraag: zal het artikel (van de Synode van 1872) zoo blijven?

Met 23 tegen 16 stemmen werd besloten het artikel te laten zooals het is.

Het artikel der Synode van 1872 luidde, dat onze formulieren van eenigheid zich duidelijk ver- klaren over de leer van de persoonlijke wederkomst van Jezus, en dat het gevoelen van de leer der weder- komst des Zaligmakers, om 1000 jaren ziehbaar en lichamelijk op aarde te regeren geen leer der Gerefor- meerde Kerk is, maar daartegen, zoowel als tegen Gods Woord stridit, waarom het niemand toegelaten wordt dit gevoelen te leeren of te verbreiden. (In het vorige nummer van de Kerkbode stond verbieden; dit was een drukfout, het moest zijn: verbreiden).

Op de Synode van 1877 hebben eenige broeders hun leedwezen betuigd over dit besluit, en hebben de verklaring in de Handelingen doen opnemen: De onder- geteekenden gevoelen behoefte te doen aantekenen, dat bovenstaand besluit tegen hun advies en stem is genomen, daar hunne inzichten uit het punt van N-Brabant genoegzaam is gebleken, dat een nadere verklar- ing of wijziging wel noodig is.

Sedert evenwel de professoren H. Bavinck en A. Kuiper over de wederkomst des Heeren geschreven hebben, is er eenheid gekomen, en zonder dat iemand uit de Gereformeerde Kerken er tegen opkwam, kon Dr A. Kuiper schrijven in 1902:

Immers het vraagstuk van het Chiliasme, met zijn Joodsche droomerijen, is niet gelijk men waant, alleen een uitlegkundig vraagstuk, maar een vraagstuk, dat heel de stelling beheerscht, waarin ge als belijder van den Christus u tegenover de openbaring plaatst, en alzoo beslist over geheel uw levens- en wereldbeschou- wing. De droomerij van het Chiliasme en de Gerefor- meerde geloofs- en levensopvatting staan in beginsel vlak tegen elkander over. Het Chiliasme is valsche- Joodsch-particularistisch, de Gereformeerde belijdenis daarentegen universalistisch, en verzoening tusschen deze beide standpunten is ondenkbaar. Is het Chilias- me waar, dan is onze Gereformeerde belijdenis leugen. Maar ook omhels, ge uw Gereformeerde belijdenis op het getuigenis des Heiligen Geestes, dan moet ge u beslist en vierkant tegen al dit Joodsche bederf der waarheid Gods overstellen. Niet natuurlijk, alsof ge de broeders in ons midden, die nog min of meer met deze dwaling behept zijn, zoudt mogen verdanken van kwaad opzet. Integendeel, hun doling is slechts de wrange vrucht van de verslapping, die in het Gerefor- meerd belijden sinds twee eeuwen veld won. Slechts wordt uitgesproken, dat ge, ook om hunnentwil, niet voor hun valsche voorstelling uit den weg moogt gaan, en dat met name de Gereformeerde Kerken nimmer

door eenige uitspraak, die voor haar verantwoording komt, dit kwaad mogen voeden.

Door Deputaten voor de Zending onder de Joden is dit in hun rapport van 1896 dan ook helder inge- zien, en het getuigde van ernst, geloofsmoed en plicht- besef, toen ze een enkele zinsnede, waar de oude zuur- deesem nog in nawerkte, eigener beweging terugnamen.

Niet alleen geloof ik, dat wat hier aan het slot op- gemerkt is, waar is, maar ik meen ook, dat het chiliasme een opvatting van het definitieve verloop der open- baringsgeschiedenis propageert, welke in flagranten strijd is met alles wat een consequente doortrekking van de lijnen, die de Schrift ons hier duidelijk laat vinden, ons als het verloop der geschiedenis van de bijzondere open- baring laat verwachten.

GEREFORMEERDE KERKEN.

Drietal te:

Leena: B. G. de Bruijn te O. en N. Bidsjil, J. H. Hoek te Gaast en S. Wouters te Dronrijp.

Tweetal te:

Drachten (vac. J. H. Kulper): J. Meijer te Hoogerveen en H. Th. v. Munster te Lollum.

Beroepen te:

Rotterdam (vac. G. Elshove): W. H. v. d. Vogt te Bergum.

Aangenomen naar:

Holwer: M. v. Wijk te Oostburg.

Eindhoven (2e pred. pl.): A. J. Fanoy te Forwerd.

Heemse: F. Slomp te Nieuwlande (Dr.).

Intrede te:

Nieuweoord (Dr.): M. v. Dijk. Tekst Efeze 4:11 en 12.

Ten Post: J. Boer, cand. Tekst Efeze 6:19 en 20.

Westbroek: W. Schouten, cand. Tekst 1 Cor. 2:2 (24 Nov.).

Afscheid van:

Grijpskerk (Gr.): J. Bosch. Tekst 1 Cor. 16:22—24.

Jubilea:

18 December: J. Runia te Arneumiden, 25 jaar.

Beroepingswerk.

Te Vlagtwedde heeft de Geref. Kerk toezegging ontvangen van financieelen steun door de Classis Stadskanaal voor het beroepen van een eigen predikant.

Candidaten tot den H. Dienst.

De heer A. S. Timmer, cand. aan de Theologische School te Kampen, wonende te Groningen, Tuinbouwstraat 47b, is door de Classis Groningen praeparatoir geëxamineerd en met algemeene stemmen beroepbaar verklaard bij de Geref. Kerken in Nederland. Hij is bereid een eventueel beroep in overweging te nemen met ingang van 22 December a.s.

De heer Chr. W. J. Teunissen, cand. aan de Theol. School te Kampen, wonende Hoogewoerd 156 te Leiden, is in een buitengewone vergadering van de Classis Leiden praepar- toir geëxamineerd en toegelaten om te staan naar de bedie- ning des Woords in de Geref. Kerken van Nederland.

De heer T. zal met ingang van 1 Jan. a.s. gaarne een e.v. beroep bij de Geref. Kerken in overweging nemen en is even- eens gaarne bereid des Zondags de Kerken voor te gaan.

De heer J. Tymes, Theol. cand. te Hoogerveen, beroepen predikant bij de Geref. Kerk van Westerloo (Gr.), is door de Classis Winschoten der Geref. Kerken peremptoir geëxa- mineerd en met algemeene stemmen toegelaten tot den dienst des Woords en der Sacramenten. Cand. Tymes hoopt Zondag 22 December a.s. intrede te doen als predikant te Westerloo, na bevestiging door Da G. Diemer, van Scheemda.

Hulpredikerschap.

De heer P. G. Kunst, Theol. cand. te Arnhem, hoopt, naar de „Stand.“ meldt, na gunstig afgelegd praeparatoir examen voor de Classis Arnhem, de Geref. Kerk van Deventer te gaan dienen als hulpprediker.

Kerkbouw.

Wegens plaatsgebrek is door de Geref. Kerk van Breda in beginsel besloten tot het bouwen van een nieuwe kerk.

CHR. GEREFORMEERDE KERK.

Tweetal te:

Rotterdam (Centrum): W. Bülvelde te Haarlem en S. v. d. Molen te Lisse.

GEREF. GEMEENTEN.

Tweetal te:

Werkendam: R. Kok te Gouda en A. Vechagen te Middelburg.

Bedankt voor:

Rotterdam-Zuid: A. de Blois te Dirksland.

NEDERLANDSCHE HERVORMDE KERK.

Beroepen te:

Bunschoten (toez.): R. I. v. d. Meulen te Parmarend. Broek (Fr.) en Gougarip: O. Huistra, cand. te Scharnegoutum. Egmond-Binnen (toez.): K. Nobel te Twijzel. Geldermalsen (toez.): A. H. Helleman te Rottum en Stits- werd (Gr.).

Gougarip (toez.): O. Huistra, cand. te Scharnegoutum. Groenlo (toez.): Mr C. J. Barleis, Em. pred. te Amersfoort, voorheen pred. te Groenlo.

Den Haag (vac. wijlen Dr F. v. Gheel Gildemeester): G. B. Westenburg te Feijenoord (R'dam).

IJpendam: C. v. Wijngaarden te Buurse (O.).

Kruisland: H. P. Stegenga, pred. Evang. te Assen.

Minnersga (toez.): J. C. H. Romijn te Charlois (R'dam).

Schalsum: J. Speckman te Adward.

Schelluinen: J. Bakker, cand. te Benschop.

Vreeswijk: J. G. Woelderink te Hoornaar.

Windesheim: P. Groot te Glanerbrug.

Woodrichem: J. H. Gunning E. Bm. te Schoonhoven.

Aangenomen naar:

Hoog- en Leegkerk: P. J. v. Veen te Nieuwe-Pekela.

Kollumerwaag (Fr.): D. Mokwerla te Cothen (U.).

Molkwerum (toez.): D. Bouman, cand. te Veenendaal.

Bedankt voor:

Bleiswijk: J. G. Woelderink te Hoornaar.

Den Burg (Texel): C. J. Lasschuit te Hall bij Eerboek.

Haarlem: W. A. B. ten Kate te Enschede.

Marken, Moerskapelle, Sloten (Fr.) en Sprang: D. Bouman, cand. te Veenendaal.

Menaldum: G. Groeneboer te Doelincum.

St. Anna ter Muiden: J. Speckman te Adward.

Triest: A. Burman te Wijk bij Duurstede.

Vlissingen: M. G. Gerritsen te Amersfoort.

Wagenborgen: T. G. A. v. Dijk te Garsthuizen.

Westmaas: P. Hofstede te Noordwijkerhout.

Willige-Langerak: J. Bakker, cand. te Benschop.

Intrede te:

Rijsoord: C. M. Krüger, cand. Tekst Lukas 3:16b.

Wapenveld: G. v. d. Zee, Tekst Hebr. 4:16.

Afscheid van:

Minnersga: L. Moolhuizen. Tekst Matth. 6:13.

Momikendam: J. H. Vaandrager. Tekst Ps. 89:3.

Staphorst: J. Kraaij. Tekst Jes. 32:17a.

Voor f 1.— per jaar
de Boekhouding van Kerk,
Diaconie en Schoolbestuur
in goeden vorm

Beknopte Kerkelijke Boekhouding
Beknopte Diaconale Boekhouding
Beknopte Boekhouding v. Schoolbesturen

Samengesteld door M. C. VAN DEN ENDE,
Accountant te Middelburg.

Prijs (voor elk afzonderlijk) f 1.—

UIT DE RECENSIES:

De Basuin, Prof. Bouwman: „Op een groot folio-vel in stevigen om- slag wordt behalve een toelichting, gegeven een Kolommenkasboek, In- ventaris, Balans, Begroting, Recapitulatie en Statistiek. Het komt mij voor dat deze beknopte Boekhouding aan de betrokken personen een grooten dienst kan bewijzen“.

De Rotterdammer, a.r.: „De toelichting dezer modellen is zoo dui- delijk en eenvoudige, dat ook de minder administratief geschoolde per- sonen, die met het financieel beheer van kerk of school zijn belast, haar gemakkelijk begrijpen“.

De wekelijkse ontvangsten en uitgaven, bijgehouden in een ge- woon kasboek, worden overgebracht naar het door den heer v. d. Ende ontworpen kolommen-kasboek. Men krijgt daardoor een duidelijk en gedetailleerd overzicht van alle ontvangsten en uitgaven.

Met één oogopslag ziet men, in welke weken de ontvangsten en uit- gaven vóór- of achteruitgaan. Met eenige kennis van plaatselijke toe- standen valt daaruit dan spoedig af te leiden of tot meerdere ofteer- digheid moet aangespoord of tot noodzakelijke bekrimping van uitgaven moet overgegaan worden.

Ons dunkt, dat deze modellen, die voor betrekkelijk geringen prijs verkrijgbaar worden gesteld, ruimen aftrek zullen vinden. Wij hopen althans dat vele Kerkeraden en Schoolbesturen er één zullen aanvragen, al was het maar ter kennismaking. En wij twijfelen er geen oogenblik aan of kennismaking zal leiden tot voortdurend gebruik“.

De School met den Bijbel, weekblad voor het Christelijk onderwijs: „Een duidelijke samenvatting van al de gegevens der rekening, die aan onze penningmeesters, voorzover nodig, den weg wijst bij het nit- brengen van een juist financieel jaarverslag. We raden kennismaking gaarne aan“.

Christelijk Volksonderwijs: „Deze uitgaaf munt uit door haar een- voud en haar duidelijkheid. Ze onthult den penningmeester, die haar ge- bruikt, van allerlei omslachtige en tijdroovende bezigheden. Ik twijfel er niet aan, of ook de gemeentebesturen zullen samensteller en uitgever dankbaar zijn voor deze beknopte boekhouding, die door haar overzich- telijkheid een vlotte afrekening om de drie jaren zeer zal vergemakke- lijken“.

Neemt een proef en oordeelt zelf
over de waarde in de praktijk!

De Uitgevers,

Goes.

OOSTERBAAN & LE COINTRE.